

Tämä on rinnakkaistallenne alkuperäisestä artikkelista /
This is a self-archived version of the original article.

Version: Accepted manuscript / Final draft

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä: /

To cite this article please use the original version:

Järvenpää, A-M. (24.1.2022). Vihreyttä ja älykkyyttä
yritysten palveluihin. *Forssan Lehti*, 4.

Vihreyttä ja älykkyyttä yritysten palveluihin

Kanta-Hämeessä on käynnistynyt kahdeksan yrityksen kanssa vihreiden ja älykkäiden palveluiden kehittäminen. Vihreyttä tarkoittaa tavoite käyttää luonnonvaroja kestävästi, edistämällä digitaalisia palveluita, optimoimalla logistiikkaa, hyödyntämällä liiketoimintadataa ja edistämällä teollisia symbiooseja. Logistiikan optimointi on yrityksille tärkeää, sillä kiertotalousliiketoiminnassa liikkuu paljon materiaaleja ja kuljetusten tehokkuus määrittelee paitsi liiketoiminnan kannattavuutta, myös vaikuttaa kuljetusten hiilijalanjälkeen.

Älykkyyttä palveluihin puolestaan saadaan hyödyntämällä dataa sekä huomioimalla käyttäjäkokemus paremmin. Datasta on apua myös johtamisessa ja ennakoinnissa, mutta yrityksissä tarvitaan sen hyödyntämiseen apua, malleja ja osaamista. Yritykset kokevat tilastotiedon sekä lainsäädännön muutokset ja vaikutukset tärkeimmäksi julkiseksi dataksi. Puuttuu vain osaamista siitä, miten sitä julkisista lähteistä otetaan, rikastetaan ja ennustetaan tulevaisuudessa tarvittavaa kapasiteettia.

Kehittämistyötä tehdään yritysten ja HAMK Smart -tutkimusyksikön asiantuntijoiden yhteistyönä muun muassa yrityskohtaisissa tapaamisissa sekä koko yritysyhmän työpajoissa. Niissä tunnistetaan yritysten yhteisiä tarpeita, joiden pohjalta rakennetaan palveluiden prototyyppejä käyttäjäkokemuksen testaamiseksi, logistiikan simulaatioita, liiketoimintadatan visualisointeja sekä tunnistetaan yritysten jaettavia resursseja ja synergioita.

Yhteistyöhön mukaan lähtemistä yritykset perustelivat sillä, että oman henkilökunnan osaaminen on rajallista. On pystyttävä kyseenalaistamaan totuttuja toimintatapoja ja näkemään, miten asiat voisi tehdä toisin, koska yritykset pysyttelevät mielellään omalla turvallisella "hiekkalaatikollaan".

Yhteistyössä tuotetaan kaikkia yrityksiä palvelevaa tietoa ja ratkaisuja, joita on helppo eriyttää ja kustomoida yrityskohtaisesti. Voisiko yhdistävä teema olla digitaaliset palvelut, joita yhteiskehitetään, prototypoidaan ja testataan loppukäyttäjien kanssa? Digitaalinen palvelu voi olla suunnattu kuluttajalle, materiaalivirran tuottajalle tai hyödyntäjälle, tai se voi olla toteutettu datan keräämiseksi logistiikan optimointia varten. Voidaanko digitaalisten palveluiden teemaa itseasiassa edes erottaa logistiikkakeskustelusta?

Yritysten ja HAMKin asiantuntijoiden vuoropuhelussa syvennetään ymmärrystä kehittämisen tarpeista ja muotoillaan tarkoituksenmukaisia kehittämisaihioita niin asiantuntijoiden kuin opiskelijatiimienkin toteutettavaksi. Ja kun yritysten tarpeista puhutaan yhdessä, isossa pöydässä, löydetään ne yhteiset intressit joihin keskittyminen tuottaa hyötyjä laajasti – myös niille, jotka eivät tule mukaan hankkeen toimintaan.

Anne-Mari Järvenpää, biotaloutteen suuntautuneen tieto- ja viestintätekniikan lehtori, Hämeen ammattikorkeakoulu